

Nyáron kritikus a vérellátás

Napok óta kevesebb a rendelkezésre álló vérkészlet a szegedi regionális központban, mint amennyi a biztonságos. Az ok: rengeteg a fiatal, egyetemista véradó, ők azonban nyáron elmennek a városból.

Minden évben a nyári hónapok a legkritikusabbak a vérellátottság szempontjából: a szünet kitörésével nagyjából tíz százalékkal esik vissza a véradási aktivitás. Ez pedig nagy gond, hiszen műtétek ilyenkor is vannak, a baleset pedig sokkal több, mint az év többi szakában.

A kevesebb véradás oka, hogy a vidéki egyetemisták hazamennek, és rengetegen töltik külföldön szabadságukat. Mindez egy olyan városban, ahol sok a fiatal véradó, hatványozottan érződik.

– Tavaly szeptembertől május közepéig több mint tizenegyezeren adtak vért a Szegedi Regionális Vérellátó Központnak. Ebből közel ezeröttszázan egyetemisták voltak. Nem véletlen tehát, hogy a tízezer főnél több hallgatóval rendelkező intézmények között a Szegedi Tudományegyetem nyerte meg az országos felsőoktatási véradóversenyt – mondta el Szekeres Veronika régióigazgató.

Mindezt az országosan rendelkezésre álló vérkészlet is bizonyítja: napok óta csupán hatezer egységgel tudnak gazdálkodni, holott a biztonságos mennyiség 8500 egység lenne. Ez persze nem azt jelenti, hogy veszélyben lenne a betegellátás, az viszont előfordulhat, hogy néhány tervezhető műtétet pár nappal el kell halasztani.

A régióközpont ezért most minden lehetőséget megragad a véradók toborzására: több hétvégi rendezvényre is kitelepülnek. Ide elsősorban az új véradókat várják, hiszen a rendszeresen segítőkrol már tudják, hol és mikor számíthatnak rájuk.

– A levett 450 milliliter vérből három készítményt gyártanak: vörösvérsejteket, vérlemezké-koncentrátumot és friss, fagyasztott plazmát – mondta el Szekeres Veronika. – Ezért mondjuk azt, hogy egyszerre három ember életét menthetik meg a véradók.

T. K.

A VÉRADÓNAK NINCS KÖZE AZ ÁTSZERVEZÉSEKHEZ

A múlt héten beszámoltunk arról: néhány kistélepiúlése átszervezték a vérvételt, a szegedi rendelőintézet ugyanis már nem vállalja a kiszállásos szűrővizsgálatot, ha nem térítik meg költségeit. A cikkhez illusztrációként sajnálatos módon egy véradáson készült képet használtunk. Természetesen a rendelői változásoknak semmi közük a véradásokhoz.

Táborok, napközik, utcák, terek, kalandok az iskolaszünetben

Vigyázz magadra, gyermekem!

Egyre több gyerek tűnik el a nyári szünetben. Ezért a szülők, ha pénzüik van rá, szívesen küldik táborba gyermekeiket. Egy rendelet szerint az önkormányzatnak biztosítani kell a felügyeletre szoruló tanulók napközbeni ellátását. Szegeden nem kellett iskolát kinyitni, mert nem volt rá igény.

Több száz „kulcsos gyerek” cselleng az utcákon a nyári szünetben Szegeden is, mert szüleik dolgoznak, nincsenek olyan rokonok, nagymamák, szomszédok, akik vigyáznának rájuk. A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság bűn-megelőzési osztályának munkatársa, Nagy Pál elmondta: ebben az időszakban veszélyt jelenthetnek a gyermekek sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekmények, hiszen a lenge ruházatban könnyelműen elhelyezett értékek hamar kerülhetnek zsebtolvajok keze közé. Magyarán: meglopják az utcán a gyerekeket. A nyári nagy szabadságban – a tapasztalat szerint – hamarabb kipróbálják a drogokat is. A rendőr százados hozzátette: ilyenkor több gyerek hagyja el rövidebb-hosszabb időre otthonát,

NEM VOLT IGÉNY

Egy rendelet szerint az önkormányzati iskolafenntartóknak a tizedik évfolyam végéig biztosítani kell a felügyeletre szoruló tanulók napközbeni ellátását a nyári szünetben is. Ha van rá igény, ki kell nyitni az iskolákat, iskolaudvarokat a gyerekek előtt. Szegeden nem volt rá igény – mondta Somogyiné Csverénak Valéria az oktatási iroda csoportvezetője.

A vakáció a nagyfiúkat beleülteti is a hintába

Fotó: Frank Yvette

Gyerünk a moziba be! A Százszorszép Gyermekház táboros programjai közül az egyik legnépszerűbb a filmvetítés

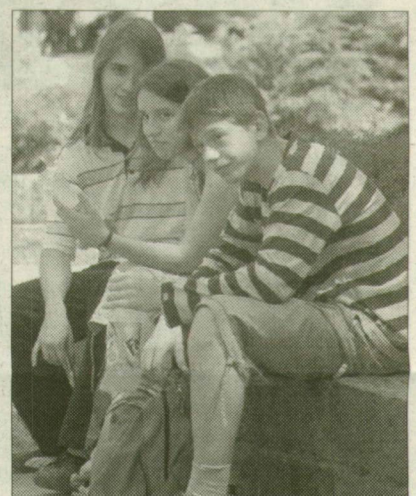
hogy kalandot keresve „felfedezze a világot”.

Szegeden tegnap nyitott a Kodály téri általános iskolában az önkormányzati tábor, ahol hetente kétszázharmincan

tölthetik napközis térítési díjért a szabadidejüket – tudtuk meg *Laluskáné Gneth Zsuzsa* táborvezetőtől. A Százszorszép Gyermekház táborozóival együtt hétfőn a Belvárosi moziban közös színházi előadást néztek meg.

– A nyáron több ilyen előadást szervezünk, amelyet bárki ingyen meglekinthet – jegyezte meg *Orbán Hedvig*, a gyermekház igazgatója, aki elárulta: az első két hétben hatszázán jelentkeztek táboraikba, és valószínű az idén megdöntik a tavalyi ezres csúcst. *Imre Katalin*, *Schulcz Rebeka*, *Szabó Zsófia* és *Márton Viktória* tartalmasan tölti a nyarat, hiszen az Ékszerdoboz egyhetes foglalkozásai után lovas-, angol- és feng-shui táborba iratkoznak be, illetve szüleikkel a Balatonon, Görögországban és Horvátországban nyaralnak majd. – A kézművestáborok nagyon népszerűek – most is huszonnyolcan vagyunk –, kézimunkával hagyományos és indiánékszereket készítünk – mondta *Simkáné Kocsis Irén* táborvezető.

– Bandázunk, cigizünk, néha piát is vesznek a nagyobbak. Jól érezzük ma-

Mit csinálunk?

Fotók: Frank Yvette

gunkat. Anyám soha nem kérdezi meg, merre vagyok. De reggel mindig azzal búcsúzik: vigyázz magadra, kislám! – mondta az egyik padon heverésző gyerek, *K. István*, aki most végezte el a nyolcadikat.

CS. G. L.

A víz elűzi a Pinceszínházat

„Megáll az ész” és a víz Kancsár József Pincészházában

Fotó: Segesvári Csaba

A péntek esti felhőszakadás után mintegy hét-nyolcszáz köbméternyi csapadék áztatta el a szegedi Pincészházat, ahol a víz több mint egy méter magasan állt. A teljes berendezésben és a műszaki eszközökben is súlyos károk keletkeztek. Egy két évvel ezelőtti felhőszakadásban is elázott már a színházszínhely, akkor ötmillió forintba került a felújítás. Kancsár József (képünkön), a

Pincészház vezetője és kollégái arra az elhatározásra jutottak: az alkalmi „árvizeknek” kiszolgáltatott pincét elhagyják, és egy másikat keresnek helyette. A cserhelyiség megtalálásához önkormányzati segítségben is bíznak a Szegedi Várjátékokra készülő társulat tagjai, akik jelenleg nem tudják, hogyan és hol kezdenek el a szeptemberi évadot.

Hegyi növények a sándorfalvi erdőben

Hegyvidéki növényekre bukkant egy szegedi kutató a Sándorfalva határában lévő tölgyesben. Legalább tízféle olyan növény díszlik itt, az Alföld közepén, amely – hozzánk legközelebb – csak az Északi- vagy a Dunántúli-középhegységben fordulhatna elő.

– Jó tizenöt éve fedeztem föl a hegyvidéki növényeket a sándorfalvi tölgyerdőben. Azóta évről évre visszajárok, a növények virulnak, és láthatóan kitűnően érzik magukat. Hivatalosan nem létezhetnének – mondja *Margóczi Katalin* botanikus, a Szegedi Tudományegyetem Ökológiai Tanszékének docense. Legelőször a pirosló hunyort pillantotta meg. Nem hitt a szemének: ez a növény hozzánk legközelebb az Északi-középhegységben lelhető fel. Jobban körülnézett, és látta, a kisvirágú hunyor is virít a területen – amely pedig legközelebb a Bakonyban fordul elő. És innentől a szakember már mindenre föl volt készülve. Lehetett is, mert megtalálta a kis télizöldmeténg nevű hegyi örökzöldet is – legközelebbi előfordulási helye: a Zempléni-hegység, a Bükk... Másutt a szártalan kankalin bukkant elő, mely a Dunántúli-középhegységben honos. Rokona is előkerült, a tavaszi kankalin. És folytathatjuk a sort a kétlevelű csillagvirággal, a medvehagymával, a szagos mûgével, a sárga árvacsallánnal, a fodros golyaorral – egytől egyig hegyvidékiek.

– Kizárt dolog, hogy őshonosak lennének Sándorfalván, az Alföld közepén. Kizárólag mesterséges úton kerülhettek ide – mondja *Margóczi Katalin*. Hogy miként – rejtély. A kutató megnézte a területtel kapcsolatos legelső térképet, mely még II. József korában készült, 1782–1783-ban mocsarat jelzett. Volt aztán itt szántó is, de már sok évtizede mesterségesen ültetett erdő borítja. Tehát csak az erdősítés óta kerülhettek ide a növények. Telepítésük szakértőre vall: többéves, több évtizedes munkát igényelhetett; azt, hogy valaki folyamatosan ingázzon az Északi-, s a Dunántúli-középhegység, illetve Sándorfalva között. Bármikor is kerültek ide a növények, nagyon jól érzik magukat, tehát honosításuk is szakszerűen történt. Vannak, akik egy már elhunyt, nagy tekintélyű botanikus-városztörténész munkáját sejtik a hegyvidéki növények sándorfalvi meghonosításában – de ez csak föltételezés. Lehet: aki meghonosította itt a hegyvidéki növényeket, rejtvényt akart föladni a leendő korok növénytudósainak?

E. CS.